ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/135/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Булган аймаг
2021 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр
Утас:90900910 Цахим хаяг: Ankhbayard@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 99057478 Цахим хаяг:Enhtsoodolj@audit.gov.mn
Аудитор: Д.Даариймаа
Утас:88555089 Цахим хаяг: daariimaado@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Contents

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 5

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 12

3.Аудитын тайлан 14

3.1. Ерөнхий зүйл 14

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 14

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 14

3.4. Материаллаг байдал 14

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 15

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 16

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл 17

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 17

3.9. Аудитын илрүүлэлт 17

Залруулсан алдаа 18

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 18

Аудитын зөвлөмж 18

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 18

4. Менежментийн захидал 18

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 22

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

63082 Булган аймаг, Булган сум, Жаргалант баг,
Утас: 7034-2580, Факс: 7034-2580

2021.02.25 № 67

танай ______________-ны №__________________т

ОРХОН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Ч.ЦАГААНХҮҮ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. *Бусад мэдээлэл нь (Байгууллагын жилийн тайланд орсон, санхүүгийн тайлан ба аудиторын тайлангаас бусад мэдээлэл) санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна.*

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

006020142

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**53,902,021.26**	**43,222,974.93**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	49,502,521.26	43,222,974.93
351	**Түүхий эд материал**	11,651,657.39	944,941.06
35110	Тусгай зориулалттай материал	11,651,657.39	944,941.06
354	**Хангамжийн материал**	24,246,440.82	28,673,610.82
35410	Бичиг хэргийн материал	764,700.00	786,700.00
35420	Аж ахуйн материал	1,319,640.00	5,075,590.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,300,000.00	1,580,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,005,280.00	2,000,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,873,200.00	1,247,700.00
35470	Бусад хангамжийн материал	17,983,620.82	17,983,620.82
35600	Мал амьтад	13,604,423.05	13,604,423.05
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,428,727,821.89**	**1,669,088,570.48**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,428,727,821.89	1,669,088,570.48
392	**Биет хөрөнгө**	1,366,285,805.39	1,606,297,820.67
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	840,342,389.10	1,369,247,778.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,565,849.58)	(209,813,570.91)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	224,513,015.00	212,799,685.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(111,033,025.35)	(115,493,646.23)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	61,722,503.85	93,755,120.49
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,324,207.04)	(17,448,963.09)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	79,451,494.11	52,433,434.74
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(48,411,282.51)	(19,511,389.67)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	370,362,079.72	87,947,832.82
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(135,196,846.91)	(24,043,995.48)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	174,503,575.00	174,503,575.00
39217	Ном	1,921,960.00	1,921,960.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	62,442,016.50	62,790,749.81
39301	Програм хангамж	1,745,000.00	1,745,000.00

39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,726,250.19)	(1,726,250.19)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	62,772,000.00	62,772,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,482,629,843.15**	**1,712,311,545.41**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**110,040.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	110,040.00
413	**Өглөг**	-	110,040.00
4136	**Бусад өглөг**	-	110,040.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	110,040.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,172,067,371.50**	**1,401,639,033.76**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,172,067,371.50	1,401,639,033.76
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	653,158,312.96	882,729,975.22
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	653,158,312.96	653,507,046.27
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	229,222,928.95
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	518,909,058.54	518,909,058.54
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,172,067,371.50**	**1,401,749,073.76**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**715,631,273.00**	**680,721,972.12**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**15,260,340.00**	**26,145,565.12**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	15,260,340.00	26,145,565.12
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	15,260,340.00	26,145,565.12
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	967,440.00	1,500,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	14,292,900.00	24,645,565.12
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**700,370,933.00**	**654,576,407.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	350,544,167.00	229,393,507.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	10,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	350,544,167.00	219,393,507.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	349,826,766.00	425,182,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	349,826,766.00	425,182,900.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**463,258,346.17**	**538,819,230.31**

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**463,258,346.17**	**538,819,230.31**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	448,349,867.17	535,949,425.31
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	206,290,265.00	244,159,377.43
210101	Үндсэн цалин	169,261,002.00	194,651,317.00
210102	Нэмэгдэл	30,022,897.00	38,191,135.73
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,006,366.00	11,316,924.70
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	25,980,600.00	29,120,315.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,585,392.23	20,534,509.86
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,019,377.44	2,417,059.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,615,501.97	1,923,567.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	340,428.16	385,161.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,419,900.20	3,860,016.12
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,029,100.00	88,608,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,771,700.00	6,181,300.00
210302	Түлш, халаалт	47,257,400.00	82,427,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	20,862,597.00	23,387,309.00
210401	Бичиг хэрэг	3,159,548.00	2,604,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,624,549.00	18,879,937.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,078,500.00	1,903,072.00
2105	**Нормативт зардал**	696,300.00	1,288,950.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	696,300.00	1,288,950.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	15,335,080.61	3,710,800.00
210604	Урсгал засвар	15,335,080.61	3,710,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,144,000.00	3,110,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,144,000.00	3,110,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	8,418,380.00	6,894,280.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,577,262.00	5,940,980.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	216,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	306,280.00	296,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	305,838.00	320,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	121,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	112,593,544.56	135,669,693.31

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,008,111.00	54,661,793.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,200,000.00	164,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	39,385,433.56	80,843,900.31
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	14,908,479.00	2,869,805.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	800,879.00	2,869,805.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	800,879.00	2,869,805.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**252,372,926.83**	**141,902,741.81**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	14,985,778.00	25,810,677.53
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	9,777,778.00	2,310,677.53
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	5,208,000.00	23,500,000.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(14,985,778.00)	(25,810,677.53)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**237,387,148.83**	**116,092,064.28**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**701,338,373.00**	**656,076,407.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**967,440.00**	**1,500,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	967,440.00	1,500,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	967,440.00	1,500,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	967,440.00	1,500,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**700,370,933.00**	**654,576,407.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	350,544,167.00	229,393,507.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	10,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	350,544,167.00	219,393,507.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	349,826,766.00	425,182,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	349,826,766.00	425,182,900.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**417,116,896.00**	**460,107,460.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**417,116,896.00**	**460,107,460.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**402,208,417.00**	**457,237,655.00**

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	206,290,265.00	243,082,253.00
210101	Үндсэн цалин	151,112,697.00	166,773,801.00
210102	Нэмэгдэл	31,253,174.00	47,986,199.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	23,924,394.00	28,322,253.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	25,980,600.00	30,317,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,666,600.00	20,588,200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,078,500.00	2,432,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,662,800.00	1,945,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	415,700.00	486,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,157,000.00	4,864,800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	50,758,700.00	88,438,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,501,300.00	6,181,300.00
210302	Түлш, халаалт	47,257,400.00	82,257,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	18,729,200.00	19,045,842.00
210401	Бичиг хэрэг	2,688,900.00	2,646,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,961,800.00	14,496,470.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,078,500.00	1,903,072.00
2105	**Нормативт зардал**	800,000.00	1,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	1,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,100,852.00	4,471,500.00
210604	Урсгал засвар	4,650,852.00	4,471,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,144,000.00	3,110,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,144,000.00	3,110,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	7,893,759.00	7,792,689.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,052,641.00	6,839,389.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	216,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	306,280.00	296,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	305,838.00	320,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	121,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	78,511,041.00	59,978,871.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	74,311,041.00	59,784,871.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,200,000.00	194,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**14,908,479.00**	**2,869,805.00**
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	800,879.00	2,869,805.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	800,879.00	2,869,805.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**284,221,477.00**	**195,968,947.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**285,671,477.00**	**195,968,947.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**285,671,477.00**	**195,968,947.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	285,671,477.00	195,968,947.00
222001	Тоног төхөөрөмж	285,671,477.00	195,968,947.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(285,671,477.00)**	**(195,968,947.00)**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	310,562,471.65	518,909,058.54	414,153,300.13	1,243,624,830.32
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,617,864.00	1,617,864.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**310,562,471.65**	**518,909,058.54**	**415,771,164.13**	1,245,242,694.32
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	237,387,148.83	237,387,148.83
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**310,562,471.65**	**518,909,058.54**	**653,158,312.96**	1,482,629,843.15
D01	**2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**310,562,471.65**	**518,909,058.54**	**653,158,312.96**	1,482,629,843.15
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	348,733.31	348,733.31
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**310,562,471.65**	**518,909,058.54**	**653,507,046.27**	1,482,978,576.46
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	229,222,928.95	229,222,928.95
D09	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**310,562,471.65**	**518,909,058.54**	**882,729,975.22**	1,712,201,505.41

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	660854377.00	701987494.00	426132900.00	423822995.00

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	375182900.00	416316017.00	426132900.00	422722995.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	361075300.00	402208417.00	426132900.00	422722995.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	207847900.00	206290265.00	243235800.00	243082253.00
210101	Үндсэн цалин	151176100.00	151112697.00	166793100.00	166773801.00
210102	Нэмэгдэл	32386300.00	31253174.00	47966900.00	47986199.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	24285500.00	23924394.00	28475800.00	28322253.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	25980600.00	25980600.00	30353800.00	30317800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17666600.00	17666600.00	20624200.00	20588200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2078500.00	2078500.00	2432400.00	2432400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1662800.00	1662800.00	1945900.00	1945900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	415700.00	415700.00	486500.00	486500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4157000.00	4157000.00	4864800.00	4864800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	50758700.00	50758700.00	88438700.00	88438700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3501300.00	3501300.00	6181300.00	6181300.00
210302	Түлш, халаалт	47257400.00	47257400.00	82257400.00	82257400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	18903500.00	18729200.00	19256100.00	19045842.00
210401	Бичиг хэрэг	2688900.00	2688900.00	2646300.00	2646300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13961800.00	13961800.00	14607800.00	14496470.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,252,800.00	2,078,500.00	2,002,000.00	1,903,072.00
2105	**Нормативт зардал**	800,000.00	800,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	800,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,209,300.00	6,100,852.00	5,571,500.00	4,471,500.00
210604	Урсгал засвар	4,759,300.00	4,650,852.00	4,471,500.00	4,471,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,010,500.00	7,144,000.00	3,415,700.00	3,110,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,010,500.00	7,144,000.00	3,415,700.00	3,110,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	9,906,300.00	7,893,759.00	5,161,300.00	3,562,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,725,300.00	7,052,641.00	4,100,000.00	2,609,600.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	120,000.00	108,000.00	324,000.00	216,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	530,000.00	306,280.00	296,300.00	296,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	410,000.00	305,838.00	320,000.00	320,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	121,000.00	121,000.00	121,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	31,658,500.00	78,511,041.00	29,700,000.00	29,694,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,458,500.00	74,311,041.00	29,500,000.00	29,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,200,000.00	4,200,000.00	200,000.00	194,000.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**285,671,477.00**	**285,671,477.00**	**-**	**1,100,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	285,671,477.00	285,671,477.00	-	1,100,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	285,671,477.00	285,671,477.00	-	1,100,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	375,183,100.00	350,794,206.00	393,854,300.00	426,682,900.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	361,833,100.00	349,826,766.00	393,854,300.00	425,182,900.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	361,833,100.00	349,826,766.00	393,854,300.00	425,182,900.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	13,350,000.00	967,440.00	-	1,500,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	967,440.00	-	1,500,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**282,930,477.00**	**229,383,607.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**-**	**34,514,660.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	-	34,514,660.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	-	4,229,789.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	4,229,789.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	-	30,284,871.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	30,284,871.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**-**	**9,900.00**
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	9,900.00

22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**282,930,477.00**	**194,868,947.00**
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	282,930,477.00	194,868,947.00
222001	Тоног төхөөрөмж	282,930,477.00	194,868,947.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	350,544,167.00	229,393,507.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	350,544,167.00	229,393,507.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	342,886,377.00	10,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,657,790.00	219,393,507.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Засаг даргын тамгын газрын дарга Ч.Цагаанхүү танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд үндсэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад анхаарах, биет бус хөрөнгийг зөв бүртгэх, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 15-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 24–ний хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор П.Содном, аудитор Д.Даариймаа нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

Сумын Засаг даргын тамгын газрын зорилт нь сумын Засаг даргаас Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх, стратегийн төлөвлөлт, бодлогын удирдамж, зохицуулалт хийх, мониторингийн хяналт тавих, үнэлж дүгнэх, нутгийн удирдлагын байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулах, мэргэжлийн удирдлагаар хангах замаар иргэдэд төрийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагаанд мэргэжлийн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газар нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тайлант онд дотоод хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг

сонгож, эрсдэлийн түвшинг “10607.6 мянган төгрөг” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны эхний хагас жилийн тайлангийн нийт зардлын 254992.6 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 5099.8 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд хувийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 229332.9 мянган төгрөгөөр буюу 15.5хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	0	0	0
Урьдчилгаа	0	0	0
Бараа материал	53902.0	43222.9	-10679.1
Үндсэн хөрөнгө	1428727.8	1668739.8	240012.0
Нийт хөрөнгө	1482629.8	1711962.8	229332.9
Өр төлбөр		110.0	
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1482629.8	1711852.7	229222.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1482629.8	1711962.8	229332.9

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ.

Авлага дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 43222.9 мянган төгрөг болж 10679.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 39370.2 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, иргэд, аж ахуйн нэгжийн хандив 5035.4 мянган төгрөг, шинэ хөдөөр хөтөлбөрөөс 4543.3 мянган төгрөгийн зохиомол хээлтүүлгийн багаж, сумын ОНХС-гаас 1000.0 мал эмнэлгийн хувцас тоног төхөөрөмж үнэ төлбөргүй орлогодож, 45044.4 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулж, шинэ хөдөө төсөлд 16250.0 мянган төгрөгийн чацарганы суулгац үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1668739.8 мянган төгрөг болж 240012.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь барилга байгууламжийн дансанд өмнөх онд спорт заалыг шилжүүлсэн төлбөрийн дүнгээр 222930.5 мянган төгрөгөөр тайланд тусгасныг залруулж тайлант онд 440288.1 мянган төгрөгөөр орлогодож тайлагнаснаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 440288.1, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 1100.0, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн мянган төгрөгийн 363086.1, дахин үнэлгээний нэмэгдэл 24645.5 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 283022.7, акталсан 33573.9, бусад 272730.7 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 110.0 мянган төгрөг болж 110.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь байгууллагад төлөх өглөгийг барагдуулаагүйгээс шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1711852.7 мянган төгрөг болж 229222.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгийн нэмэгдлээс шалтгаалжээ.

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 60221.6 мянган төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан 4 орлого байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 57560.9 мянган төгрөгөөр буюу 12.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, гэрэл цахилгаа, түлш халаалт, урсгал засвар, дотоод албан томилолт, бараа үйлчилгээний бусад зардал, үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардлууд байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 389694.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 389694.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 26438.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 426132.9 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 426132.9 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 424632.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 1500.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 425182.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 1500.0 мянган төгрөг нийт 426682.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 423823.0 мянган төгрөгийг зарцуулж 2859.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 423823.0 мянган төгрөг буюу 99.3 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 153.5, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлыг 36.0, тээвэр шатахууны зардлыг 111.3, шуудан холбоо интернетийн зардлыг 98.9, дотоод албан томилолтын зардлыг 305.7, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 1490.4, аудит баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардлыг 108.0, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардлыг 6.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн үндсэн үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 617.8 мянган төгрөгөөр, баг, хорооны үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 1922.0, хөтөлбөр

төслийн дотоод урсгал 320.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Аймгийн статистикийн хэлтсээс хүн ам орон сууцны тооллого явуулах болон хяналт хийх зардалд 3365.5, малын ашиг шимийн судалгаанд 556.6, хагас жилийн мал тооллогод 864.3, НҮТС-н судалгаанд 50.0, аймгийн ОНХС-гаас спорт заалны санхүүжилт 184311.1 төгрөг, аймгийн ХХААГ-аас үлийн цагаан оготно устгалд 10080.0, аймгийн БХС-гаас морин эргүүл хийх зардалд 1728.0, Сумын төвийн хогийн цэг дарж булах ажилд 24937.9, хог цэвэрлэх зардалд 3000.0, аймгийн ГБХЗХГ-аас ковид-19-тэй холбоотой эмзэг бүлгийн айлуудад хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэхэд 500.0 нийт 229393.5 мянган төгрөгийн санхүүжилтээс малын ашиг шимийн судалгаанаас 9.9 мянган төгрөгийн гүйлгээ буцаагдаж оны эцэст төвлөрүүлсэн байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 151 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1456.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн актын төлбөрийг төлж. Аудитаар өгсөн 8095.9 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмжийн хэрэгжилт 75 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	1456.5	1	1456.5			
Албан шаардлага							
Зөвлөмж	4	8095.9	4	8095.9			
Нийт дүн	5	9552.4		9552.4			

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 311304.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 306479.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 298.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 акт тогтоож, 4526.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Спорт заалыг өмнөх онд орлогоор буруу тусгасныг 245419.2 мянган төгрөгийн залруулга хийгдсэн.
2. Хандиваар ирсэн хөрөнгийг 19664.7 мянган төгрөгөөр илүү орлогодсоныг залруулсан.
3. Шилжүүлсэн 16500.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулснаас тайлагнасныг залруулж, үнэ төлбөргүй гарсан зардалд бүртгэж залруулга хийсэн
4. Хөрөнгийн дахин үнэлгээний 24645.6 мянган төгрөгийг бичилтийг залруулсан.
5. Үнэ төлбөргүй ирсэн 500.0 мянган төгрөгийг шатахууныг орлогодоогүйг орлогодож залруулсан.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 4825.3 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 298.6 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, албан шаардлага хүргүүллээ. Үүнд:

1. Албан томилолтын зардлыг илүү олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:
Анхан шатны баримтгүй нярвын дансанд шилжүүлсэн 148.6 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоох.

2. Нэхэмжлэх зарлагын баримтгүй 148.6 мянган төгрөгийг нярвын дансанд шилжүүлсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:
Анхан шатны баримтгүй нярвын дансанд шилжүүлсэн 148.6 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоох.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 4526.7 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 3 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Даргаагийн аудитаар Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг анхааралдаа авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Нярвын тайланд 150.0 мянган төгрөгийн бараа материал орлого, зарлагын баримтгүй, 1120.5 мянган төгрөгийн бараа материал шаардахгүй зарцуулсан, 143.0 мянган төгрөгийн засварын хөлс орлогодсон, харилцахын нэхэмжлэх бараа материалын орлого зарлага зөрүүтэй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна.

1.2. <u>Эрсдэл:</u>

Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх.

1.3. *<u>Өгсөн зөвлөмж</u>:*

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллах.

1.4. <u>Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:</u>

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

2.Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

<u>2.1. Илрүүлэлт:</u>

Нормын хувцас зөөлөн эдлэлийн зардлаас цэвэрлэгээний материал худалдан авахаар төлөвлөн зарцуулдаг нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчсөн байна.

<u>2.2. Эрсдэл</u>:

Төсвийн тухай хууль хэрэгжихгүй байх.

<u>2.3. Өгсөн зөвлөмж</u>:

Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах заавар"-ын дагуу төсвийн зардлын төрлийг төлөвлөж зарцуулах.

<u>2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:</u>

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

3.Засаг даргын нөөц хөрөнгөтэй холбоотой асуудал.

<u>3.1. Илрүүлэлт:</u>

Засаг даргын захирамжаар зарцуулах мөнгөн дүнгээс 256.2 мянган төгрөг илүү зарцуулсан нь 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн 318 дугаар тушаалаар батлагдсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 3.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.

<u>3.2. Эрсдэл</u>:

Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулах.

<u>3.3. Өгсөн зөвлөмж:</u>

Засаг даргын захирамж дахь мөнгөн дүнгээс хэтрүүлэхгүй зарцуулах.

<u>3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:</u>

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР	Д.АНХБАЯР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР	Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР	Д.ДААРИЙМАА

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР Д.ДААРИЙМАА

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2020	Аудитын нэр:	***Орхон сумын ЗДТГ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит***	Аудитын код: БУА-2021/135/СТА-ТШ3
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		**Орхон сумын ЗДТГ**	Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Нярвын тайланд 150.0 мянган төгрөгийн бараа материал орлого, зарлагын баримтгүй, 1120.5 мянган төгрөгийн бараа материал шаардахгүй зарцуулсан, 143.0 мянган төгрөгийн засварын хөлс орлогодсон, харилцахын нэхэмжлэх бараа материалын орлого зарлага зөрүүтэй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна.	3270.5	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөх.	Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Ч.Цагаанхүү Д.Батцэцэг
2	Нормын хувцас зөөлөн эдлэлийн зардлаас цэвэрлэгээний материал худалдан авахаар төлөвлөн зарцуулдаг нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчсөн байна.	1000.0	Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах заавар"-ын дагуу төсвийн зардлын төрлийг төлөвлөж зарцуулах зөвлөмж өгөх.	Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Ч.Цагаанхүү Д.Батцэцэг
3	Засаг даргын захирамжаар зарцуулах мөнгөн дүнгээс илүү зарцуулсан нь 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн 318 дугаар тушаалаар батлагдсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 3.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.	256.2	Засаг даргын захирамж дахь мөнгөн дүнгээс хэтрүүлэхгүй зарцуулах зөвлөмж өгөх.	Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Ч.Цагаанхүү Д.Батцэцэг
4	Нэхэмжлэх зарлагын баримтгүй 148.58 мянган төгрөгийг нярвын дансанд шилжүүлсэн.	148.58	Нэхэмжлэх зарлагагүй шилжүүлсэн бэлэн мөнгөний зарлагад төлбөрийн акт тогтоох.	Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Ч.Цагаанхүү Д.Батцэцэг
5	Албан томилолтын зардлыг илүү олгосон	150.0	Илүү олгосон томилолтын зардалд төлбөрийн акт тогтоох.	Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Ч.Цагаанхүү Д.Батцэцэг
ДҮН		**4825.6**			